

We Lwowie, dnia 24. lutego 1914.

Aleg 328

Sprawozdanie

komisji prawniczej w przedmiocie petycji reprezentacji powiatu Tarnobrzieskiego (l. 1.329) i miasta Tarnobrzega (l. 1.215) o utworzenie sądu obwodowego w Tarnobrzegu.

Wysoki Sejmie!

Potrzeba założenia sądu obwodowego między Wisłą a Sanem jest powszechnie uznaną, a spornem jest tylko miejsce, w którym to ma nastąpić. Spór skoncentrował się na punkcie wyboru między Tarnobrzegiem a Mielcem.

Za Mielcem przemawiają okoliczności:

1. Tarnobrzeg leży na granicy rosyjskiej, gdy Mielec ma położenie więcej centralne.

2. Wysoki Sejm oświadczył się już za Mielcem.

3. Liczba ludności Mielca jest wyższą, niż Tarnobrzegu.

Momenty te jednak doznają osłabienia przez to, że także i sądy w Salzburgu i Cattaro leżą na granicy państwa, dół Tarnobrzegu zaś doliczyć należy ludność przyległego Dzikowa, wskutek czego różnica w liczbie ludności zupełnie znika.

Za Tarnobrzegiem przemawiają okoliczności:

1. Wzgląd na administrację sprawiedliwości nakazuje założyć sąd obwodowy w Tarnobrzegu, utworzenie sądu w Mielcu bowiem wykluczyłoby od korzyści sądy powiatowe w Nisku, Rudniku i Ulanowie.

2. Utworzenie sądu obwodowego w Mielcu byłoby sztucznem i nie uwzględniłoby kierunku grawitacji ludności.

Albowiem:

Gdyby sąd obwodowy utworzono w Mielcu, to składałby się on z sądów powiatowych: Mielec, Dębica, Kolbuszowa, Radomyśl wielki, Rozwadów, Tarnobrzeg, Baranów, Majdan i Ropczyce. Z założenia sądu obwodowego w Mielcu miałyby korzyść bezsprzeczną tylko okręgi sądowe: Mielec, Radomyśl wielki i Majdan, natomiast przydzielenie do tego sądu Dębicy i Ropczyc, leżących na linii kolei Karola Ludwika, odwróciłoby ludność od naturalnego kierunku grawitacyjnego, a nie wynagodziłoby tej szkody zmniejszenie odległości, bo ona jest jednakową tak od Mielca, jak Tarnowa. Nie zyskałaby także na odległości Kolbuszowa,

a nadto grawituje ona ku Rzeszowowi, a nie ku Mielcowi. Okręgi: Tarnobrzeg, Rozwadów i Baranów wreszcie zyskałyby na utworzeniu sądu w Tarnobrzegu więcej, niż na utworzeniu sądu w Mielcu, bo odległość zmniejszyłaby się z 118, 112:103 km. kolejnych na 9, 29 i 15.

3. Gdyby sąd obwodowy utworzonym został w Tarnobrzegu, to składałby się z okręgów sądów powiatowych: Tarnobrzeg, Baranów, Rozwadów, Nisko, Rudnik, Mielec, Ulanów i Majdan, a wówczas skróciłaby się znacznie odległość ich od siedziby sądu obwodowego, a mianowicie:

Tarnobrzega skróciłaby się o 118 km.,

Baranowa z 103 km. na 15 km.,

Rozwadowa z 112 km. na 29 km.,

Niska z 100 km. na 41 km.,

Rudnika z 88 km. na 53 km.,

Mielca z 65 km. na 39 km.,

Ulanowa z 52 km. na 42 km.,

Majdanu z 40 km. na 23 km.,

Powyzsze wzgledy sklaniaja Sad krajowy wyzszy w Krakowie do oswiadczenia sie za Tarnobrzegiem, a stanowczego wykluczenia Mielca. Trwanie rozniczy w stanowiskach Wysokiego Sejmu i administracyi sprawiedliwosci sprawia, ze ludnosc miedzy Wisla a Sanem nie moze sie doczekac sadu obwodowego. Pragnac polozyc kres temu stanowi, przyspieszyc zalozenie sadu obwodowego miedzy Wisla a Sanem i uznajac powazne wzgledy przemawiajace za Tarnobrzegiem,

Komisya prawnicza na podstawie jednomyslnej uchwalny wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalic:

Uchylajac swa poprzednia uchwale o utworzenie sadu obwodowego w Mielcu, Sejm wzywa c. k. Rzad, aby przystapil jak najrychlej do zalozenia sadu obwodowego w Tarnobrzegu.

Przewodniczacy:

Laskowski.

Sprawozdawca:

Wł. Jaworski.